

חובה לראות:

תל-אביב: הקיסר האחרון, להתראות ילדים, עיניים שחורות, המבצר הנוסתר, ליידי איב, מוכת ירח, מלאכים בשמי ברלין, זאן דה פלורס, ירושלים: כס הדמים, להתראות ילדים, מוכת ירח, טומטי, עיניים שחורות, **חיפה:** הקיסר האחרון, להתראות ילדים, מוכת ירח.

תל-אביב:

*** **הקיסר האחרון** (נת ותכלת בתל-אביב, בריסויה, מוצג גם כרבי-אור בחיפה) — סיפור עלייתו ונפילתו של הקיסר האחרון של סין, פריי, כקורבן תעלועי ההיסטוריה ומשחק הכוחות הפוליטיים בעולם. חוויה אסתטית מר-הימה בזכות הצלם ויטוריו סטורארו שגם קיבל

שחקנית פוסנובה בסרט עיניים שחורות

שחקנית אואהארה בסרט המבצר הנוסתר

אוסקר על כך, אחד מתישעת האוסקרים שגרף הקיסר המלכותי הזה.

*** **המבצר הנסתר** (לב, יפאן) — מצחיקון, שהוא מופת קולנועי, ששימש אורים ותומים לג'ורג' לוקאס כאשר הפיק זה את מילי-חמות הכוכבים. גנרל מובס צריך למלט נסיכה דרך ארץ אויב בעזרת שני פשוטי-עם תאבד בצע, אבל ערמומיים לרוגמה. טושירו מיפונה הוא הגנרל כמלוא עוצמתו.

*** **ליידי איב** (פריז, ארצות-הברית) — עוד יצירת-מופת עתיקה, המעיכה בוהרה ובי-חמדת-נעוריה על כל מה שאפשר לראות היום על הכד. גירסה אמריקאית של לוביטש, התוקע סיכות בחברה הנהנתנית האמריקאית הן בריא-לוגים והן בקטעים קומיים בלתי נשכחים. הנרי פוגרה הצעיר אוכל הרבה תפוחים מידיה של ברברה סטנוויק המקסימה והשנונה.

*** **עיניים שחורות** (מוסאיון, איסל-יה) — תמונת מרהיבות, עידון של חסינה, מישחק של גאון. אגדה של צ'וב שאומצה בהרבה אהבה על-ידי ניקיטה מיכאלקוב, משורר-בימאי, ומבוצעת בלולינות על-ידי מרצ'לו מאסטרד יאני. אלנה סופנובה, האהובה הרוסיה, הזמנה לכהן בצוות-השופטים של פסטיבל קאן הקרוב.

סונטת

אלן

ספטמבר (טיילת, תל-אביב, אר-צות-הברית) — האמריקאים לא אהבו את זה. עובדה, אמילו לא הציעו שחקנים מתוכו לפדסי ה-אוסקר והיו לבחות שניים שהיו ראויים לכך בהחלט — איליין סטריץ' ודנהולם אליוט. שני אלה משחקים משיכמם ומעלה בהרכב קאמרי של שחקנים מצויינים — מיה מארו, דיאן ויסט, ניק וורדן וסם ווטרסטון.

אבל האמריקאים אינם אוהבים לראות חיים שנהרסו בגלל רפש הוליוודי ומתעבים ממש את העובדה שילדה נאלצת לסבול מחטאי אמה הכובעת. וזה בדיוק מה שעמד ביסוד הסיפור הצנום כשלעצמו. מיה מארו מגלמת את לין השב-ריית, שאינה מסוגלת לחזור לעצמה אחרי שחיסלה את ה-מאתב של אמה, דיאן (איליין סטריץ'), כשהיתה בת 14. ה-ילדה לא נבלאה, אך שילמה על הסראגדיה בבקעים שנקרו בגמטה. מזכיר משהו? — בוודאי. זהו סימורה של לנה טרנר ומאהבה ניזי סטומפנאטו שנוצח בסכין-מטבח על-ידי בתה, שריל קריין.

מעניין, בלי כל ספק, מה באמת משך את אלן לנצל רכילות הוליוודית, אחרי שחמה ואחיתה וימי רדיו הצטיינו בעידון של חרטינה ולא טרפו קלפים ממשפחתיים בהיסטוריה. שמה התמנה לעמדת את מיה מארו עם אמה במציאות של חוד-התער של יחסי אהבה-שנאה? — שהיה בגירסה הראשונה של הסרט, שנזרקה לפח על-ידי אלן בעצמו, שיחקה מורין אוסאליבאן,

איליין סטריץ': מישחק ראוי לאוסקר

אמה האמיתית של מיה מארו, (ששיחקה גם בחנה ואחיתה), את אמה בסרט.

אבל עלילת-הרצח איננה העיקר, כי אם תירוץ להציג מס-כתייחסיים צ'וביים מתוסכלים, אהבות שלעולם אינן באות על סיפוקן באווירת-עצב אינסומי של סונטת סתיו. ובמרכז עומדת האם הדומיננטית, אישיות שהלטינית, בעלת חוט-שידרה מפלדת אל-חלד, המעוצבת על-ידי איליין סטריץ', ושאינה מסוגלת לעכל את העובדה שבתה אינה חזקה כמותה.

להתבגר משמע

להתפיים

חופשה בכפר (לב, תל-אביב, צרפת) — אמנם קצת באיחור מופיעה הביקורת על הסרט, אבל אין זה הוגן לוותר עליה, כי הסרט עתיד להישאר על הבד עד זמן רב, כמין. סליפר" שבה (הכינוי להפתעות קולנועיות, סרטים קטנים המקבלים לפתע חי-נצח על הבד).

ובכן, מה כה מיוחד בחופשה בכפר? — בעיקר חוסר ה-יומרות שבו. הוא מספר סיפור פשוט על ילד, שאמו, שהס-תכסכה עם אביו ועומדת ללדת בקרוב, נאלצת להשאירו לתקופת-הלידה אצל חברתה בכפר.

הילד, אנטואן הובר, שניחן בשפע של קסם, לבד מהיותו הבן הפרטי של הבימאי דאן-לו הובר, אינו שש אלו חופשה בכפר. גידול ארגבים ושחיתותם למאכל נראים בעיניו כמעשה ברברי, כמו גם עריפת תרנגולות. החיסוסם הכפרי והמשטמה הגלוויה שבין זוג מארחיו, המענישים זה את זו בלי לאות על מות בנם התינוק, קשים מדי עבור קיבתו העדינה והקירבה היתרה של בית-הקברות לבית-המארחים ממחידה אותו ומט-רידה את מוחתו.

אבל הטבע הוא המנהך החזק מכולם. בתוך חופשה מאוס זו לונד הניבור הצעיר את עובדות החיים. הוא נחשף לחוצמתה ולשובבותה של חברתו הכפרית הגינגית, מרטיין, (שאותה משחקת ונסה גדל, בצורה אותנטית ומלאת-חן), ולאט-לאט נידבק באומץ של זו ואף מעז למחות ולהתמרד נגד

ונסה גדג' ואנטואן הובר: מציצים בגדולים

מה שלא מוצא חן בעיניו. הוא מטפס על גג הכנסייה ומשתין דרך המרזב. הוא מגלה את האכזריות שביחסי אוהבים חמק-שים זה על זו את החיים (ריצ'ארד בורינג' בתפקיד פלו ואנמן בתפקיד מארסל, שניהם מצויינים) ואף מצליח לנרדם לשניים שיתפיסו.

ולא רק הוא לומד על החיים, על הסביבה, על החיות ועל הטבע, גם המבוגרים, שלמעשה התנהגו כילדים, בהענישים זה את זה, השכילו. אין ספק שסרט קטן-גדול זה שווה צפייה.

מיתוס

ישראלי

חנה סנש (שחף, תל-אביב, אר-צות-הברית) — מתנה ציונית של מנחם גולן ליום-הולדתה ה-40 של מדינת ישראל. זה אולי נשמע מלי-צי, אבל זה לא. והיא אמנם אמונתו של האיש, אחד מאותם מתי מעט שעדיין חושבים על גיבורי-ישראל כעל קודבנות קדושים, נעלים מן החיים, טהורים כוהר הרקיע.

ואכן, אין ספק שמנחם גולן קושר את חנה סנש ואת המונח טוהר. כי הנערה הזאת, שהיתה בת 24, משודרת אינטלק-טואלית, רגישה, בעלת נפש עשירה וני יודע כמה כוחות-נפש עצורים, היתה כה צעירה במותה. דמות שאפשר להשוות רק עם ז'אן דארק, כי היום כבר אין גיבורים כאלה בנמצא, ובגיל 24 הנערות כבר בדרך-יכלל אינן כה תמימות.

וזהי ביאוגראפיה הישראלית שכבר לא רואים כמותה, כשטו-הר הגיבור אינו נתון לעירעור ואין מקום להשנות על גדולתו. אבל הבעיה היא שבתקופה זו, כשכל-כך הרבה מעשי-גבורה עומדים במבחן, לאחר סידטי מילחמת-העולם ה-2, סירטי ויאט-נאם, הלם-קרב ושתי אצבעות מצידון, כבר קשה לראות סרט על גבורה מבלי לשאול שאלות.

וכאן טמונה חולשתו של הסרט — שכן לא ברור לאיזו משימה בדיוק נשלחה חנה. ואם אכן היתה המשימה מחדל כה נוראי ואטום של הבריטים הדי הגיע הזמן לנתח גם אותו ובוודאי היה יוצא הסרט גיבכר מכך. מארושקה דטמרס, המגלמת את חנה סנש, היא לרגעים חמודה ולרגעים נוגעת

מארושקה דטמרס: אשרי הגפרור

ללב, אבל היא לא מצליחה להוסיף נתונים שניים במחלוקת, שהיו עשויים לעשות את דמותה מרתקת יותר. אולי לא יצא מנחם גולן להיכנס לעימות עם אנשים חיים ולפתוח פצעים פתוחים, אבל ברור שיש הרבה יותר בטרזאגדיה של חנה סנש, בחוצאתה להורג החפזה והמרדשות, בשמועות על הלשנתם של יהודים, באכזריותם של ההונגרים, ובאנטי-שמיות המגמ-תית שלהם שלעיתים עלתה על זו של הגרמנים. אבל האמת — שעתיים וארבעים דקות בלא רגע משעמם. וזה הישא-